

Viite

Asia

ECOFIN -neuvosto 17.5.2019, Bryssel

Tiivistelmä

Suomea kokouksissa edustaa valtiovarainministeri Petteri Orpo.

Valmisteverot

Ecofin-neuvostossa on tavoitteena saavuttaa poliittinen yhteisymmärrys valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä annetusta direktiiviehdotuksesta ja hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla annetun asetuksen muutosehdotuksesta sekä alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotuksesta.

Komission mukaan valmisteverojen yleistä järjestelmää koskevien muutosehdotusten tavoitteena on selkeyttää ja ajantasaistaa nykyistä direktiiviä sekä saada kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirrot EU:ssa valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan tietokoneistetun järjestelmän (EMCS) piiriin. Hallinnollista yhteistyötä koskeva muutosehdotus liittyy myös yleiseen valmisteverotuksen järjestelmän tarkistamiseen. Alkoholiveron direktiiviehdotuksen tavoitteena on mm. vähentää sääntelystä aiheutuvia yritysten, kansalaisten ja viranomaisten hallinnollista työtä ja kustannuksia. Suomi voi hyväksyä puheenjohtajan viimeisimmät kompromissiehdotukset.

Eurooppalainen ohjausjakso 2019 - Päätelmät maaraporteista

Neuvoston on tarkoitus hyväksyä päätelmät jäsenmaiden syväanalyysien tuloksista ja vuoden 2018 maakohtaisten suositusten toimeenpanosta. Asiasta on edellisen kerran keskusteltu maaliskuun Ecofin-kokouksessa. Syväanalyysit otetaan huomioon tulevissa maakohtaisissa suosituksissa. Päätelmissä todetaan, että vaikka epätasapainojen purkaminen on edistynyt EU:ssa hyvän taloustilanteen tukemana, niin erityisesti historiallisen korkeat yksityisen ja julkisen velan tasot osassa jäsenmaissa eivät ole vähentyneet riittävän nopeasti ja niiden ja muiden epätasapainojen purkamiseksi tulee jatkaa rakenneuudistusten edistämistä. Vuodesta 2011 eteenpäin annetuissa maakohtaisissa suosituksissa noin kahdessa kolmasosassa on tapahtunut vähintään jonkin verran edistystä, joskin edistyminen on ollut epätasaista maitten ja politiikka-alueiden välillä. Vuoden 2018 suositusten toimeenpano on ainakin toistaiseksi jäänyt vähäiseksi. Päätelmissä kehoitetaan noudattamaan EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaista finanssipolitiikkaa. Euroopan heikohkon tuottavuuskasvun muodostaman haasteen valossa päätelmissä painotetaan rakenteellisten uudistusten ja investointien tärkeyttä ja erityisesti laadukkaan koulutuksen merkitystä korostetaan. Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät.

Muut asiat

Lisäksi asialistalla on EMU:un liittyvä keskustelu uudistusten tukiohjelman jatkokäsittelystä. Kv. kokouksiin liittyen asialistalla on Washingtonissa huhtikuussa 2019 pidetyn G20-maiden valtiovarainministerien ja keskuspankkien pääjohtajien kokouksen sekä Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin kevään kokousten jatkotoimet, talous- ja rahoituskomitealle annettava mandaatti Japanissa kesäkuussa 2019 pidettävän G20- maiden valtiovarainministerien ja keskuspankkien pääjohtajien kokousta koskevien päälinjojen hyväksymiselle sekä periaatekeskustelu digitaalisen talouden verotuksesta. Ministeri Orpo informoi myös ECOFIN-ministereitä valtiovarainministereiden maailmanlaajuisen ilmastokoalition ensimmäisestä kokouksesta.

Ecofinin yhteydessä käydään talouspoliittinen vuoropuhelu EU:n sekä Länsi-Balkanin ja Turkin välillä. Ministerien keskusteluun osallistuvat EU:sta Romanian, Suomen ja Kroatian ministerit.

Aamiaisella on esillä Euroopan investointipankin (EIB) maastrategiat sekä raportointi euroryhmästä. Työlounaalla käydään keskustelua työvoiman liikkuvuuden haasteista.

Euroryhmä 16.5.

Euroryhmän asialistalla on taloustilanne sekä euroalueen talousarviovälineen valmistelu.

Asialista:**1. Esityslistaehdotuksen hyväksyminen****2. A-kohtien luettelon hyväksyminen**a) **Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo**b) **Lainsäädäntöasioiden luettelo****Lainsäädäntöasiat****3. Valmisteverot**a) **Alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotus** s. 5b) **Valmisteveron järjestelmädirektiivi (uudelleenlaadinta)** s. 8c) **Asetus sähköisten rekisterien sisältöä koskevasta hallinnollisesta yhteistyöstä** s. 8= *Poliittinen yhteisymmärrys***4. Komission ehdotus talous- ja rahaliiton rakenteesta: tulevat toimet** s. 11**Asetus uudistusten tukiohjelmasta**= *Periaatekeskustelu***5. Muut asiat**

Käsittelyssä olevat rahoituspalvelualan lainsäädäntöehdotukset

= *Puheenjohtajavaltion tiedotusasia***Ei-lainsäädäntöasiat****6. Kansainväliset kokoukset**a) **G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kokouksen ja IMF:n ja
Maailmanpankin kevätkokousten seuranta** s. 13= *Puheenjohtajan ja komission informaatio*b) **G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kesäkuun Fukuokan kokousta
koskevat päälinjat** s.13= *Hyväksyminen*c) **Digitaalitalouden verotus kansainvälisissä yhteyksissä** s. 16= *Periaatekeskustelu*d) **Ilmastotoimia varten muodostetun valtiovarainministerien koalition ensimmäinen
kokous** s. 13= *Komission tiedotusasia***7. Eurooppalainen ohjausjakso 2019** s. 19**Päätelmät maaraporteista: Vuoden 2019 perusteelliset tarkastelut ja vuoden 2018
maakohaisten suositusten täytäntöönpano**= *Hyväksyntä***8. Muut asiat****Seuraavan institutionaalisen kauden painopisteet**= *Puheenjohtajan informaatio*

Torstai 16.5.

15:00 Euroryhmä

16:00 Laajennettu euroryhmä

s. 22

Perjantai 17.5.

8:30 Taloudellinen dialogi EU:n sekä Länsi-Balkanin ja Turkin välillä

10:00 Ecofin-aamiainen

11:00 Ecofin-neuvosto

13:00 Ministereiden työlounas

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00217

VO Kivimies Pia(VM)

03.05.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 17.5.2019, Bryssel**3. Valmisteverot****a) Alkoholiveron rakenne: neuvoston direktiivin muuttaminen**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 17.05.2019

U/E/UTP-tunnus

U 63/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvostossa on tavoitteena saavuttaa poliittinen yhteisymmärrys alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotuksesta.

Komissio antoi direktiiviehdotuksensa 25.5.2018, minkä jälkeen ehdotusta ja sittemmin puheenjohtajan antamia kompromissiehdotuksia on käsitelty useita kertoja neuvoston verotyöryhmässä, ensimmäisen kerran 12.6.2018 ja viimeksi 2.4.2019. Lisäksi kompromissiehdotusta käsiteltiin 28.2.2019 korkean tason verotyöryhmässä, 8.3. Coreperissä ja 12.3. 2019 Ecofin-neuvostossa. Asiassa ei kuitenkaan ole saavutettu yhteisymmärrystä.

Puheenjohtaja haluaa tuoda asian uudestaan Ecofiniin, mitä ennen asiaa on tarkoitus käsitellä korkean tason verotyöryhmässä 7.5. sekä Coreperissä 15.5. Puheenjohtaja toimitti viimeisimmän kompromissiehdotuksensa 3.5.2019.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä puheenjohtajan viimeisimmän kompromissiehdotuksen ja siihen 7.5. tehdyt muutosehdotukset. On kuitenkin varmistettava, että kompromissiehdotukseen sisältyvä mahdollisuus myöntää pientuotantoalennus myös muusta kuin omenasta tai päärynästä valmistetuille juomille säilyy ehdotuksessa loppuun saakka.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan komissio antoi 25.5.2018 ehdotuksen alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun neuvoston direktiivin 92/83/ETY (alkoholiveron rakennedirektiivi) muuttamisesta (COM(2018) 334 final).

Direktiiviehdotuksen tavoitteena on vähentää sääntelystä aiheutuvia yritysten, kansalaisten ja viranomaisten hallinnollista työtä ja kustannuksia. Ehdotuksella vähennettäisiin erilaisten tulkintojen mahdollisuutta ja oikeudellista epävarmuutta. Ehdotuksella tavoitellaan myös veropetosten torjumista ja laittoman alkoholin tuottamiseen käytettävän denaturoidun alkoholin kielteisten terveysvaikutusten vähentämistä.

Komission ehdotus sisältää alkoholijuomien luokitteluun, alennettuihin verokantoihin ja verovapautuksiin liittyviä muutosehdotuksia. Ehdotus on muuttunut monin osin neuvoston verotyöryhmässä, erityisesti siihen on lisätty uusia vapaaehtoisia verovapauksia ja laajennettu pientuottaja-alennuksen soveltamisalaa. Viimeisimpään kompromissiehdotukseen sisältyy erityisesti kaksi keskeistä ongelmakohtaa. Ensimmäinen liittyy kotitislauksen vapaaehtoiseen verovapauteen ja alennettuihin verokantoihin. Jäsenvaltioilla on toisistaan poikkeavia näkemyksiä siitä, kuinka suurelle määrälle alkoholia vapautus tai alennus tulisi voida myöntää. Toinen erimielisyys liittyy siihen, tulisiko jäsenvaltioiden voida halutessaan määrätä myös viinin, muiden käymisteitse valmistettujen tuotteiden ja välituotteiden vero alkoholipitoisuuden perusteella sen sijaan, että vero määrätään litralta lopputuotetta. Puheenjohtajan viimeisimmän ehdotuksen mukaan tämä olisi mahdollista mutta kuitenkin siten, että rypäletuotteet rajattaisiin vaihtoehtoisen veronmääräytymistavan ulkopuolelle.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 113 artikla (yksimielinen päätöksenteko)

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 17.10.2018.
Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa 24.10.2018.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU9-jaosto (verot) kirjallinen menettely 20.–26.6.2018
U-kirjelmä U 63/2018 vp
EU-ministerivaliokunta 8.3.2019 ja kirjallinen menettely 8.–10.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 26.9.2018 (SuVEK 96/2018 vp) ja 8.3.2019 (SuVEK 213/2018 vp)
Suuri valiokunta 10.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Mahdolliset talousarviovaikutukset riippuvat kansallisista päätöksistä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Ehdotus alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 92/83/ETY muuttamista koskevaksi neuvoston direktiiviksi (COM(2018) 334 final)

WK 5636/2019 INIT

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VO, neuvotteleva virkamies, Pia Kivimies, puh. 050 464 5235
etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1110

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00211

VO Sinisalo Krista

02.05.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 17.5.2019, Bryssel;**3. Valmisteverot****b) Valmisteveron järjestelmädirektiivi (uudelleenlaadinta)****c) Asetus hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla annetun asetuksen muuttamisesta sähköisen rekisterin sisällön osalta**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 17.05.2019

U/E/UTP-tunnus

U 62/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvostossa on tavoitteena saavuttaa poliittinen yhteisymmärrys valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä annetusta direktiiviehdotuksesta ja hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla annetun asetuksen muutosehdotuksesta.

Komissio antoi direktiivi- ja asetusehdotuksen 25.5.2018. Ehdotuksia ja sittemmin puheenjohtajan antamia kompromissiehdotuksia on käsitelty useita kerran neuvoston verotyöryhmässä, ensimmäisen kerran 12.6.2018 ja viimeksi 2.4.2019. Lisäksi asiaa on käsitelty korkean tason verotyöryhmässä 28.2.2019, Coreperissä 8.3.2019 ja Ecofinissä 12.3.2019. Asiassa ei kuitenkaan saavutettu yhteisymmärrystä.

Puheenjohtaja haluaa tuoda asian uudestaan Ecofiniin. Asiaa käsiteltiin veroattaseakokouksessa 3.5.2019 ja seuraavaksi ainoaa avoimna olevaa kysymystä (matkustajatuomiset) on tarkoitus yrittää ratkaista korkean tason verotyöryhmässä 7.5.2019 ja Coreperissä 15.5.2019. Käsittelyn pohjana on veroattaseakokouksen 3.5. jälkeen laadittu kompromissiasiakirja.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä puheenjohtajan viimeisimmän kompromissiehdotuksen.

Suomi tukee direktiivin 32 artiklan muutosehdotusta nykytilannetta selventävänä.

Suomi pitää myös hyvänä vireillä olevaa matkustajatuomisia ja etämyyntiä koskevaa erillistä selvitystä, joka valmistuu kesällä 2019.

U-kirjelmässä esitetyn mukaisesti Suomi kannattaa ehdotuksia direktiivin säännösten ajantasaistamisesta ja selkeyttämisestä. Suomi suhtautuu myönteisesti direktiivin

muutosehdotuksiin koskien valmisteverolainsäädännön yhdenmukaistamista tullilainsäädännön kanssa sekä valmisteveronalaisten tuotteiden tietokoneistetun siirto- ja valvontajärjestelmän (EMCS) laajentamista verotettuihin tuotteisiin.

Pääasiallinen sisältö

Direktiiviehdotus valmisteverojen yleisestä järjestelmästä

Euroopan komissio on antanut 25 päivänä toukokuuta 2018 neuvostolle ehdotuksen direktiiviksi valmisteveroja koskevasta yleistä järjestelmästä. Kyse on nykyisen direktiivin 2008/118/EY (valmisteverodirektiivin) tarkistamisesta kokonaisuudessaan (uudelleenlaadinta).

Muutosehdotukset voi jakaa kolmeen ryhmään. Komission mukaan muutosehdotusten tavoitteena on selkeyttää ja ajantasaistaa nykyistä direktiiviä ja huomioida mm. tullilainsäädännön puolella tapahtunut kehitys. Komission tavoitteena on saada myös kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirrot EU:ssa valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan tietokoneistetun järjestelmän (EMCS) piiriin, kun se nykyisin koskee vain vielä verottamattomia tuotteita. Ehdotus sisältää lisäksi eräitä muita luonteeltaan teknisiä muutoksia.

Kompromissiehdotukseen sisältyy ehdotus yksityishenkilöjen hankintoja (matkustajatuomiset) koskevan 32 artiklan muuttamisesta (uusi 3a-kohta). Jäsenvaltioilla olisi optio ottaa käyttöön käännetty todistustaakka artiklassa säädettyjen nykyisten tupakka- ja alkoholituotteita koskevien ohjeellisten määrärajojen ylittyessä. Jos yksityishenkilö tuo alkoholi- ja tupakkatuotteita ohjetasoa enemmän eikä pysty osoittamaan, että tuotteet ovat henkilökohtaiseen käyttöön, tuotteista olisi lähtökohtaisesti maksettava valmisteveroa. Muutosehdotusta sekä tuetaan että vastustetaan. Osan mielestä tulisi odottaa komission selvityksen valmistumista ja osan mielestä tulisi jo nyt mahdollistaa artiklan soveltamisen tehostaminen.

Ehdotus hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla annetun asetuksen muuttamisesta sähköisen rekisterin sisällön osalta

Ehdotettu hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla annetun asetuksen No 389/2012 muutos sähköisen rekisterin sisällön osalta liittyy direktiiviehdotukseen. Kun direktiiviehdotuksen mukaan kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirrot tapahtuisivat jatkossa EMCS-järjestelmässä, hallinnollista yhteistyötä koskevaa asetusta muutettaisiin siten, että valmisteverovelvollisten sähköinen rekisteri laajenisi koskemaan myös näitä uusia toimijoita. Jäsenvaltioilla ei ole asetusehdotukseen muutosehdotuksia.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 113 artikla (yksimielinen päätöksenteko)

Käsittely Euroopan parlamentissa

Talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 17.10.2018
Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa 27.3.2019 ja 3.10.2018.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-9 jaosto (verotus) kirjallinen menettely 2.-4.7.2018
U-kirjelmä, U 62/2018 vp
EU-ministerivaliokunta 8.3.2019 ja kirjallinen menettely 8.-10.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 14.9.2018 (SuVEK 91/2018), 8.3.2019 (SuVEK 212 /2019),
10.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Direktiiviehdotus edellyttää toteutuessaan valmisteverotuslain (182/2010) tarkistamista.
Muutokset olisivat luonteeltaan pitkälti teknisiä.

Taloudelliset vaikutukset

Mahdolliset talousarviovaikutukset riippuvat kansallisista päätöksistä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Direktiivin V lukuun sisältyvien matkustajatuomisten ja etämyynnin osalta on käynnissä komission teettämä selvitys, jonka tulisi valmistua heinäkuuhun 2019 mennessä.

Asiakirjat

Ehdotus direktiiviksi valmisteveroja koskevasta yleistä järjestelmästä, COM (2018) 346 final,
Ehdotus neuvoston asetukseksi hallinnollista yhteistyötä valmisteverotuksen alalla koskevan asetuksen No 389/2012 muuttamisesta sähköisen rekisterin osalta, COM (2018) 349 final +9568/18

WK 5637/2019 INIT

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VO, neuvotteleva virkamies, Krista Sinisalo, p.0405086311
krista.sinisalo@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1111, EU/2018/1113

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00218

KO Vartia Laura(VM)

03.05.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN -neuvosto 17.5.2019, Bryssel;**4. Komission ehdotus talous- ja rahaliiton rakenteesta: tulevat toimet
Asetus uudistusten tukiohjelmasta**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 17.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Asiakohdassa on tarkoitus käydä Romanin aloitteesta poliittinen keskustelu uudistustentukiohjelman ja erityisesti teknisen tuen välineen jatkokäsittelystä.

Suomen kanta

Suomen kannat ehdotukseen uudistusten tukiohjelman perustamisesta on määritelty muistiossa U 85/2018 vp.

Suomi on suhtautunut asetusehdotukseen uudistusten tukiohjelmasta varauksella siihen liittyvien oikeusperusta- ja toimivaltakysymysten vuoksi, mutta EU:n teknisen tuen välineiden kehittämiseen on suhtauduttu lähtökohtaisesti myönteisesti.

Kun tällä hetkellä kaavaillaan, että uudistusten tukiohjelmasta koskevan asetusehdotuksen keskeinen osa (uudistusten tukiväline) toimisi pohjana uudelle euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävälle talousarviovälineelle (BICC), jota käsitellään toistaiseksi laajennetussa euroryhmässä, uudistusten tukiohjelmasta jäljelle jää vain teknisen tuen väline. Siksi nykyistä uudistusten tukiohjelmasta koskevaa komission asetusta ei sellaisenaan tule käsitellä neuvoston työryhmässä. Jos teknisen tuen välinettä halutaan käsitellä, se tulee erottaa uudistusten tukiohjelmasta koskevasta asetusehdotuksesta. Kun nähdään, mitä komission asetusehdotuksesta jää jäljelle, voidaan arvioida, mikä on sopiva neuvoston työryhmä tämän käsittelylle.

Pääasiallinen sisältö

Komissio antoi 31.5.2018 ehdotuksen asetukseksi uudistusten tukiohjelman perustamisesta osana tulevaa monivuotista rahoituskehystä vuosille 2021—27.

Asetusehdotus uudistusten tukiohjelmasta jakautuu kolmeen osaan: uudistusten toteuttamisen tukiväline, teknisen tuen väline ja lähentymisväline. Teknisen tuen väline on jatkoa jo olemassa olevalle rakenneuudistusten tukiohjelmalle (SRSP), joka on ollut

kaikkien jäsenvaltioiden käytettävissä vuodesta 2017 alkaen ja sopeutusohjelmien yhteydessä jo tätä ennen. Välineen mitoituksessa tulee kuitenkin huomioida kokemukset sen tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta.

Tämän hetken arvion mukaan asetusehdotuksen keskeinen osa (uudistusten tukiväline) toimisi pohjana uudelle euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävälle talousarviovälineelle (Budgetary Instrument for Convergence and Competitiveness, BICC), josta keskustelut ovat käynnissä euroryhmän laajennetussa kokoonpanossa. Tällöin uudistusten tukiohjelmasta käytännössä jäljelle jää vain teknisen tuen väline. Siksi nykyistä uudistusten tukiohjelmaa koskevaa komission asetusta ei sellaisenaan tule käsitellä neuvoston työryhmässä. Jos komissio erottaa teknisen tuen välinettä koskevan asetusehdotuksen uudistusten tukiohjelmaa koskevasta asetusehdotuksesta, keskustelu teknisen tuen välineestä voidaan aloittaa neuvostossa. Kun nähdään, mitä komission asetusehdotuksesta jää jäljelle, voidaan arvioida, mikä on sopiva neuvoston työryhmä tämän käsittelylle.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta, kirjallinen menettely 8.-10.5.2019.

Eduskuntakäsittely

Suurivaliokunta 10.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Puheenjohtajan asiakirjaa ei vielä ole käytettävissä.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KO finanssineuvos Laura Vartia, p. 050 4529245
 VM/KO erityisasiantuntija Jarkko Kivistö, p. 0295 530 140
 VM/KO EU-avustaja Miika Heinonen, p. 0295 160 321
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1174

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00213

KVR Jaakkola Eeli(VM)

05.02.2019

JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 17.5.2019, Bryssel;**6. Kansainvälisten kokousten seuranta****a) G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kokouksen ja IMF:n ja Maailmanpankin kevätkokousten seuranta****b) G20-valtiovarainministerien ja keskuspankkiirien kesäkuun Fukuokan kokousta koskevat päälinjat****d) Ilmastotoimia varten muodostetun valtiovarainministerien koalition ensimmäinen kokous**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 17.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston puheenjohtaja ja komissio tiedottavat 12.-14.4.2019 Washingtonissa järjestetyistä Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston kevätkokouksista sekä niiden yhteydessä järjestetystä G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kokouksesta.

Valtiovarainministeri Orpo ja komissio tiedottavat valtiovarainministereiden ilmastokoalition perustamiskokouksesta. Suomi ja Chile toimivat koalitiossa puheenjohtajina.

Lisäksi annetaan talous- ja rahoitusasioiden komitealle (EFC) valtuus hyväksyä EU:n yhteiset linjaukset kesäkuussa Japanin Fukuokassa 8.-9.6.2019 järjestettävään G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kokoukseen.

Suomen kanta

Suomi ottaa selvitykset tiedoksi. Suomi kannattaa valtuuden antamista EFC:lle koskien EU-linjauksia G20-kokoukseen.

Pääasiallinen sisältö**Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston kevätkokoukset 12.-14.4.2019**

Maailmanpankkiryhmän uusi pääjohtaja David Malpass aloitti tehtävässään 8.4.2019 ja piti kehityskomitean kokouksessa Washingtonissa ensimmäisen linjapuheensa. Malpass esiintyi rakentavasti ja puhui pankin virallisen linjan mukaisesti, myös esimerkiksi ilmasto- ja sukupuolten tasa-arvon edistämistä selvästi painottaen. Malpass korosti, että

tekee työtä sen eteen, että USA hyväksyy IFC:n pääomakorotuksen. Hän puhui myös yhteisistä maa-alustoista muiden kehitysrahoituslaitosten kanssa. Malpass vaikutti puheen perustella olevan enemmän operatiivista tehokkuutta painottava johtaja, eikä samanlainen visionääri kuin edeltäjänsä Jim Kim. Maailmanpankkiryhmän uusi pääjohtaja David Malpass toivotettiin tervetulleeksi ja häntä kiiteltiin sitoumuksestaan pankkiryhmän missioon ja strategiaan.

IMF:n pääekonomisti Gita Gopinathin esityksessä maailmantalouden tilasta todettiin kasvuympäristön heikentyneen. Kehitystä ovat rasittaneet erityisesti kauppajännitteet, poliittiset epävarmuustekijät, voimakkaasti heiluneet rahoitusolosuhteet sekä joukko yksittäisiä maakohtaisia tekijöitä. IMF odottaa vaimeuden jäävän väliaikaiseksi ja maailmantalouden kasvun elpyvän ensi vuonna. Kasvunäkymiin kohdistuu kuitenkin epävarmuuksia ja riskit ovat kallellaan heikomman kehityksen suuntaan.

G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kokous 11.-12.4.2019

G20-valtiovarainministerit ja keskuspankkiirit keskustelivat Washingtonissa maailmantalouden tilasta, G20-työohjelmien edistymisestä sekä ottivat tiedoksi tilanpäivitykset rahoitusmarkkinoiden vakaudesta FSB:ltä (Financial Stability Board) ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaiselta toimintaryhmältä FATF:lta.

EU:n yhteiset linjaukset kesäkuussa Japanin Fukuokassa järjestettävään G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kokoukseen

Fukuokan G20-valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien kokouksesta ei ole vielä saatavilla asialistaa, eikä luonnosta EU:n yhteisiksi linjauksiksi. Aikataulusyistä ECOFIN-neuvoston on tarkoitus antaa valtuudet EFC:lle hyväksyä EU:n yhteiset linjaukset.

Suomi tukee G20-työtä, jonka tavoitteena on maailmantalouden vakauden vahvistaminen, julkisen talouden velkakestävyysparantaminen sekä toimet rahoitusarkkitehtuurin kehittämiseksi. Näin parannetaan globaalitason edellytyksiä vastata yhteisiin haasteisiin, kuten ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja talouden rakenteellisiin muutoksiin.

Valtiovarainministereiden ilmastokoalitio

Valtiovarainministereiden ilmastoyhteistyö käynnistyi virallisesti Suomen, Chilen ja Maailmanpankin johdolla 13.4.2019, kun 26 maan valtiovarainministerit ilmoittivat ilmastokoalition (Coalition of Finance Ministers for Climate Action) perustamisesta. Yhteensä kokoukseen osallistui yli 50 maan edustajat.

Puheenjohtajien Chilen ja Suomen lisäksi ilmastokoalitiassa ovat nyt mukana Costa Rica, Ecuador, Espanja, Fidži, Filippiinit, Guatemala, Hollanti, Irlanti, Islanti, Itävalta, Kenia, Kolumbia, Luxemburg, Marshallinsaaret, Meksiko, Nigeria, Norja, Norsunluurannikko, Ranska, Ruotsi, Saksa, Tanska, Uganda ja Yhdistynyt kuningaskunta.

Yhteistyön tavoitteena on tuoda ilmastonmuutoksen torjuntaan mukaan valtiovarainministeriöiden panos ja talouspolitiikan välineet: verotus, budjetointi, rahoitus ja julkiset hankinnat. Yhteistyön pohjana toimivat ”Helsingin periaatteet”, jotka luotiin Helsingin valmistelukokouksessa helmikuussa 2019. Koalition jäseniksi liittyneet valtiovarainministerit sitoutuvat noudattamaan seuraavia periaatteita:

1. asetamme käytännöt ja politiikkatoimet Pariisin sopimuksen tavoitteita tukeviksi;
2. jaamme kokemuksiamme ja asiantuntemustamme osaamisen ja yhteisymmärryksen lisäämiseksi ilmastonmuutoksen edellyttämistä politiikkatoimista;
3. työskentelemme edistääksemme toimivia ja tehokkaita ratkaisuja hiilen hinnoittelussa;
4. otamme huomioon ilmastonmuutoksen talouspolitiikassa, julkisen talouden suunnittelussa, budjetoinnissa, julkisissa investoinneissa ja hankintakäytännöissä;
5. edesautamme yksityisen rahoituksen kanavoitumista ilmastotoimiin 1) edistämällä investointeja ja 2) kehittämällä rahoitusmarkkinoita;
6. osallistumme aktiivisesti Pariisin sopimuksen mukaisten kansallisesti määriteltyjen päästövähennystavoitteiden valmisteluun ja toimeenpanoon.

Työ jatkuu 4.-5.6.2019 Santiagossa Chilessä pidettävässä virkamiestason kokouksessa. Seuraava ministeritason kokous järjestetään lokakuussa Washingtonissa Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin vuosikokouksen yhteydessä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta, kirjallinen menettely 8.-10.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 10.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KVR, finanssiasiantuntija Eeli Jaakkola, p.050 3088 498, eeli.jaakkola@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/0179, EU/2019/0118

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00219

VO Aine Leena(VM)

03.05.2019

JULKINEN

Asia

ECOFIN -neuvosto 17.5.2019, Bryssel;**6. Kansainväliset kokoukset****c) Digitaalinen verotus kansainvälisessä kontekstissä**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 17.05.2019

U/E/UTP-tunnus

U 21/2018 vp, U 22/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvostossa 17.5.2019 on tarkoitus käydä politiikkakeskustelu digitaalisesta verotuksesta kansainvälisessä asiayhteydessä. Puheenjohtaja on ottanut asian käsiteltäväksi kansainvälisiin kokouksiin liittyen, mutta asiakohdan sisältöä ei ole tarkennettu.

Digitaalisen talouden verotuskysymyksiä on käsitelty EU:ssa komission direktiiviehdotusten pohjalta. Lisäksi asiasta käydään keskustelua myös globaalilla tasolla muun muassa Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä (OECD) ja Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF).

Suomen kanta

Suomi pitää digitaalisen talouden verotukseen liittyviä kysymyksiä tärkeinä ja ajankohtaisina. Suomi katsoo, että työtä tulee jatkaa globaalilla tasolla, jotta digitaalisen talouden verotuskysymyksiin saavutettaisiin yhtenäinen pitkän aikavälin ratkaisu.

Digitaalisen talouden verotuskysymyksiä ja kansainvälisen verotuksen uudistuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon Suomen kilpailukyky ja verotuottovaikutukset sekä vaikutukset sisämarkkinoiden toimivuuteen ja EU:n kilpailukykyyn.

Pääasiallinen sisältö

Digitaalisen talouden verotuskysymyksiä on käsitelty Euroopan unionissa. Komissio julkaisi 21.3.2018 kaksi digitaalista verotusta koskevaa direktiiviehdotusta. Ehdotus neuvoston direktiiviksi koskien tiettyjen digitaalisten palvelujen verotusta (DST), eli niin sanottu lyhytaikainen ratkaisu, koski suurien digitaalisten yritysten tarjoamien mainospalveluiden, monen käyttäjän välisen digitaalisen alustan käyttöön tarjoamiseen ja datan siirtoon liittyvien palveluiden verottamista. Asiasta on laadittu U-kirjelmä 22/2018 vp. Joulukuun 2018 Ecofin-kokoukseen tuotiin käsiteltäväksi ehdotus, jossa komission

ehdotus kaventui kohdennettuja digitaalisia mainospalveluita koskevaksi veroksi (DAT). Verotusoikeus syntyisi käyttäjän sijaintivaltioon, jolla olisi oikeus verottaa mainospalveluiden liikevaihtoa kolmen prosentin verokannalla. Maaliskuun 2019 Ecofin-kokouksessa asiassa ei saavutettu yksimielisyyttä, eikä ehdotuksen käsittelyä ole sen jälkeen jatkettu.

Komission toinen digitaalista verotusta koskeva ehdotus neuvoston direktiiviksi koski niin sanottua digitaalista kiinteää toimipaikkaa. Asiasta on laadittu U-kirjelmä 21/2018 vp. Myös kyseinen ehdotus, joka olisi komission mukaan niin sanottu pitkäaikainen ratkaisu asiassa, synnyttäisi tulon verotusoikeutta käyttäjän sijaintivaltioon. Vastaavasti yhtiön asuinvaltion olisi hyvitetävä käyttäjävaltioon maksettu vero. Se, että asuinvaltio hyvittäisi veron merkitsee siis tulon verottamisesta luopumista ja johtuu siitä, ettei verovelvollinen joutuisi verotetuksi samasta tulosta kahteen kertaan. Kyse olisi siten verotusoikeuden uudelleen jakamisesta valtioiden välillä. Komission ehdotuksessa verotusoikeus syntyisi digitaalisista palveluista hyvin laajasti käsitettynä. Direktiiviehdotusta pitkäaikaiseksi EU-ratkaisuksi ei ole juurikaan käsitelty neuvoston työryhmissä.

Komissio katsoo edelleenkin, että muutoksia verotusta koskeviin sääntöihin tarvitaan ja että EU:n pitää olla aktiivisesti mukana kansainvälisessä keskustelussa ja toimia koordinoitulla tavalla. Komission mukaan EU:ssa on arvioitava kansainvälisten uudistusehdotusten vaikutukset EU-jäsenvaltioihin ja sisämarkkinoihin, yhteensopivuus EU-oikeuden kanssa sekä järjestelmän toimivuus niin verovelvollisten, että verohallintojen näkökulmasta.

Digitaalisen talouden verotuskysymyksiä käsitellään myös OECD:ssä, jonka olisi tarkoitus julkaista loppuraportti digitaalista verotusta koskevaksi kansainväliseksi ratkaisuksi vuonna 2020. OECD antoi asiaa koskevan väliraportin G20-valtioiden ministereille maaliskuussa 2018 sekä järjesti julkisen kuulemisen yrityksille sekä muille sidosryhmille mahdollisista eri verotusmalleista maaliskuussa 2019. Kuulemisessa esille tuotuihin verotusmalleihin sisältyy erilaisia vaihtoehtoja, joilla tulojen verotusoikeutta allokoitaisiin uudelleen valtioiden välillä (Pilari I). Vaihtoehdot merkitsisivät verotusoikeuden siirtoa niihin valtioihin, joissa yrityksellä olisi käyttäjiä tai myyntiä. Verotusoikeuden syntyminen ei edellyttäisi yrityksen fyysistä sijoittautumista kyseisiin valtioihin. Osa ehdotuksista koskisi myös muita kuin digialan yrityksiä. Toinen verotusmalli koskisi niin sanottua minimiverotusta (Pilari II). Siinä olisi kyse tilanteesta, jossa se valtio, jolla olisi ensisijainen oikeus verottaa tuloa ei sitä verota tai verottaa tuloa liian alhaisella verokannalla, jonka johdosta tuloa tulisi voida verottaa toisessa valtiossa.

OECD-työn jatkovaiheista on tarkoitus päättää OECD-kokouksessa toukokuun 2019 lopussa, jolloin vahvistetaan OECD:n digitaalisen verotuksen tarkempi työohjelma. OECD:n jatkotyö tulee vaatimaan lukuisten teknisten yksityiskohtien sekä uusien verotusperiaatteita koskevien puitteiden analysointia ja suunnittelua sekä vaikutusten analysointia varsin tiiviissä aikataulussa, jotta loppuraportti olisi valmis vuonna 2020. Koska verotusoikeutta saattaisi jatkossa syntyä valtioihin, joissa ei ole fyysistä läsnäoloa, se edellyttäisi muutosten tekemistä myös verosopimuksiin. Samoin muutokset periaatteisiin, jolla allokoitaisiin verotettavan tulon määrää kuluttajavaltioon, edellyttäisivät verosopimusten uudistamista. Pilari II:n puitteissa olisi tutkittava, mitä muutoksia olisi toteutettava verosopimus- ja kansallisen lainsäädännön tasolla.

Digitaalisen talouden verotusta on käsitelty myös IMF:n raportissa, joka koskee yritysverotusta globaalissa taloudessa. Raportissa on esitelty erilaisia lähestymistapoja asian ratkaisemiseksi.

Ecofin-neuvostossa 17.5.2019 on tarkoitus käydä politiikkakeskustelu digitaalisen talouden verotuksesta kansainvälisesti. Jäsenvaltioilla on ollut varsin yhteneväinen näkemys siitä, että digitalouden verotuksen osalta OECD-työ ja keskustelu globaalilla tasolla on tärkeää. Valtioilla on kuitenkin erilaisia näkemyksiä sen osalta, miten digitalouden verotuksessa pitäisi edetä sekä EU-tasolla että kansainvälisesti.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 8.-10.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 10.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Lainsäädäntöön kohdistuvia vaikutuksia on kuvattu eduskunnalle annetuissa U-kirjelmissä 21/2018 vp ja 22/2018 vp.

Taloudelliset vaikutukset

Digitaalisen talouden verotukseen liittyviä, komission direktiiviehdotusten osalta tehtyjä taloudellisia vaikutuksia on kuvattu eduskunnalle annetuissa U-kirjelmissä 21/2018 vp ja 22/2018 vp.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

-

-

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 115 artikla, joten ehdotuksen hyväksyminen edellyttää kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisyyttä.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VO, erityisasiantuntija Leena Aine, puh. 02955 30032
 VM/VO, erityisasiantuntija Minna Wilander, puh. 02955 30164
 etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/0832, EU/2019/0144

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00207

KO Heinonen Miika(VM), Vartia
Laura(VM)

26.04.2019

JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 17.5.2019, Bryssel;**7. Eurooppalainen ohjausjakso 2019****Päätelmät maaraporteista: 2019 syväanalyysit ja vuoden 2018 maakohtaisten suositusten toimeenpano**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 17.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvosto hyväksyy päätelmät jäsenmaiden syväanalyysien tuloksista ja vuoden 2018 maakohtaisten suositusten toimeenpanosta. Päätelmät on valmisteltu talous- ja rahoituskomiteassa (EFC) ja talouspoliittisessa komiteassa (EPC).

Asiasta on edellisen kerran keskusteltu maaliskuun Ecofin-kokouksessa.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät ehdotetussa muodossa.

Pääasiallinen sisältö

Makrotalouden epätasapainoja koskeva menettely (*Macroeconomic Imbalances Procedure*, MIP) on valvonta- ja täytäntöönpanomenettely, jonka tavoitteena on estää ja korjata EU:n makrotalouden epätasapainotiloja. Valvonta on osa talouspolitiikan EU-ohjausjaksoa.

Päätelmissä käydään läpi keväällä julkaistujen maakohtaisten syväanalyysien tulokset sekä vuoden 2018 maakohtaisten suositusten toimeenpanon edistymistä.

Syväanalyysien päätelmissä todetaan, että 13 maalla (Bulgaria, Kroatia, Kypros, Ranska, Saksa, Kreikka, Irlanti, Italia, Alankomaat, Portugali, Romania, Espanja, Ruotsi) on makrotaloudellisia epätasapainoja ja kolmella näistä (Italia, Kypros, Kreikka) nämä on luokiteltu liiallisiksi epätasapainoiksi. Komissio ei kuitenkaan esitä neuvostolle liiallisen epätasapainon menettelyn avaamista yhdellekään maalle. Päätelmissä todetaan, että komission tulee selkeästi ja julkisesti perustella päätökset olla avaamatta liiallisten epätasapainojen menettelyä. Syväanalyysit otetaan huomioon tulevissa maakohtaisissa suosituksissa.

Päätelmissä todetaan, että vaikka epätasapainojen purkaminen on edistynyt EU:ssa hyvän taloustilanteen tukemana, niin erityisesti historiallisen korkeat yksityisen ja julkisen velan tasot osassa jäsenmaissa eivät ole vähentyneet riittävän nopeasti ja niiden ja muiden epätasapainojen purkamiseksi tulee jatkaa rakenneuudistusten edistämistä. Päätelmissä todetaan myös, että vaihtotaseen alijäämissä on tapahtunut paranemista, joskin ulkomainen nettoraahoitusasema on monissa maissa vielä merkittävän negatiivinen. Merkittävät vaihtotaseen ylijäämät ovat sen sijaan pienentyneet vain hieman.

Vuodesta 2011 eteenpäin annetuissa maakohtaisissa suosituksissa noin kahdessa kolmasosassa on tapahtunut vähintään jonkin verran edistystä, joskin edistyminen on ollut epätasaista maitten ja politiikka-alueiden välillä. Vuoden 2018 suositusten toimeenpano on ainakin toistaiseksi jäänyt vähäiseksi.

Päätelmissä kehoitetaan noudattamaan EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaista finanssipolitiikkaa. Euroopan heikohkon tuottavuuskasvun muodostaman haasteen valossa päätelmissä painotetaan rakenteellisten uudistusten ja investointien tärkeyttä ja erityisesti laadukkaan koulutuksen merkitystä korostetaan.

Päätelmissä huomioidaan tämänvuotisella ohjausjaksolla investoineille asetettu erityinen painopiste. Maakohtaisissa suosituksissa tullaan huomioimaan maan investointitarpeet. Päätelmissä pidetään positiivisena sitä kehitystä, jota on saavutettu yritysten liiketoimintaympäristön parantamiseksi, mutta huomautetaan, että investointiesteiden ja pullonkaulojen purkamisessa ei ole edistytty riittävästi.

Päätelmissä pidetään hyvänä pankkisektorilla saavutettua kehitystä ja järjestämättömien luottojen määrän vähentymistä, joskin kehitys on epätasaista maittain ja pankeittain.

Päätelmissä pidetään myös hyvänä työmarkkinoiden positiivista kehitystä, mutta samalla huomautetaan, että työttömiä on edelleen paljon osassa jäsenmaista. Tarvitaan lisää työtä pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Samalla koulutuksen ja yhteiskunnan laajemmin on tärkeää pystyä vastaamaan globalisaation, teknologisen kehityksen ja väestön ikääntymisen aiheuttamiin muutospainaisiin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta, kirjallinen menettely 8.-10.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 10.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Draft Ecofin Council conclusions on In-depth reviews and implementation of the 2018 Country Specific Recommendations

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KO EU-avustaja Miika Heinonen, p. 0295 160 321
VM/KO, finanssineuvos Laura Vartia, p. 0295 530 228
Sähköposti: etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1775

Liitteet**Viite**

8.5.2019

EURORYHMÄ 16.5.2019, Bryssel

Euroryhmän kokouksissa 16.5.2019 käsitellään alustavan asialistan mukaan seuraavia asioita:

- **Taloustilanne ja politiikkahaasteet**

Euroryhmässä keskustellaan taloustilanteesta komission 7.5. julkaiseman kevätennusteen pohjalta ja euroryhmätyöryhmässä käydyin politiikkahaasteita koskeneen valmistelun perusteella.

Komission ennusteen mukaan talouskasvu on hidastumassa, erityisesti euroalueella. Loppuvuonna kasvu hieman elpyy, mutta riskit ovat alasuuntaisia. USA:n ja Kiinan mahdollinen sopimus ei poista euroalueeseen kohdistuvia kauppapoliittisia uhkia. Euroalueen alijäämä laski vuonna 2018 0,5 prosenttiin BKT:sta. Tänä vuonna komissio ennustaa alijäämän kasvavan – ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2009 – 0,9 prosenttiin BKT:sta. Vuonna 2020 alijäämän odotetaan pysyvän jotakuinkin muuttumattomana sekä euroalueella että EU:ssa. Euroalueen keskimääräinen velka laskee tänä vuonna 85,8 prosenttiin BKT:sta ja jatkaa laskua ensi vuona 84,3 prosenttiin. Komission mukaan euroalueen ja finanssipolitiikan viritys (fiscal stance) muuttuu neutraalista rakenteellisen jäämän muutoksella mitattuna lievästi elvyttäväksi vuosina 2019–2021.

Keskeisiä kysymyksiä on, että lähteekö talous nopeampaan kasvuun heikon alkuvuoden jälkeen, ja mitä esimerkiksi tapahtuu Saksan teollisuustuotannossa? Onko kasvun hidastuminen vain väliaikaista vai pidempiaikaista? Kaksi merkittävintä riskiä ovat Brexitin hoituminen sekä USA:n tullit.

Euroryhmän laajennettu kokoonpano:

- **Konvergenssia ja kilpailukykyä tukeva euroalueen talousarvioväline**

- a) **Fokus rahoitusnäkökohdissa**

Keskustelu euroalueen talousarviovälineestä jatkuu euroryhmän laajennetussa kokoonpanossa. Nyt keskustelun aiheena on välineen rahoitus. Eurohuippukokous linjasi joulukuussa 2018 talousarviovälineen olevan osa EU:n talousarviota ja sen koosta sovittavan monivuotisten rahoituskehysten yhteydessä. Julkilausuman tiukka tulkinta tarkoittaisi, että talousarviovälineen rahoitus järjestettäisiin EU:n perinteisten omien varojen kautta. Tällöin pitää ratkaista, kuinka euroalueen ulkopuolisia EU-jäsenmaita hyvitetään vai luodaanko niille maille oma lähentymisväline, kuten ehdotuksessa uudistusten tukiohjelmaksi. Huippukokouksen lausuman väljempi tulkinta puolestaan tarkoittaisi, ettei välineen rahoituksen tarvitsisi rajoittua EU:n talousarvion puitteisiin, vaan

siitä voitaisiin sopia hallitusten välisellä sopimuksella. Tähän Suomi on ottanut kriittisen kannan. Vaihtoehtojen välimaastoon sijoittuu mahdollisuus kohdistaa pieni osa kansallisesti allokoituista koheesiovaroista talousarviovälineen käyttöön em. rahoituslähteitä täydentämään.

b) Katsaus talousarviovälineen piirteisiin

Lisäksi euroryhmässä vedetään yhteen talousarviovälineen piirteistä kevään aikana käytyä keskustelua. Euroryhmän ja sen työryhmän keskusteluissa on tunnistettu asioita, joista ei ole yksimielisyyttä, kuten välineen käyttöalueen laajuus (uudistukset, investoinnit), ehdollisuudet, allokatio ja välineen hallinnoinnin perusta. Koska välineen piirteistä sovitaan kesäkuun 2019 eurohuippukokouksessa, tulisi nyt pyrkiä päätösvaihtoehtojen rajoittamiseen.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
